

УДК 377:37.091.3:004.8:37.015.3

DOI <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2026.1.18>

Тарас ПАСКА

доктор філософії у галузі знань Освіта/Педагогіка, асистент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, taras.paska@cnu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-4579-388X

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У статті досліджено можливості використання технологій штучного інтелекту як чинника розвитку внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти в умовах цифрової трансформації освіти. Актуальність теми зумовлена необхідністю підвищення ефективності професійної підготовки здобувачів освіти, розвитку їхньої пізнавальної активності, здатності до саморозвитку та готовності до використання інноваційних цифрових інструментів у майбутній педагогічній діяльності. В умовах активної цифровізації освіти особливого значення набуває дослідження потенціалу технологій штучного інтелекту для стимулювання внутрішньої мотивації здобувачів освіти та підвищення їхньої зацікавленості у професійному навчанні.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування та аналіз можливостей використання технологій штучного інтелекту як чинника розвитку внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти. Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові методи аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення наукових підходів до понять «внутрішня мотивація» та «технології штучного інтелекту», а також педагогічний аналіз досвіду використання інтелектуальних цифрових інструментів у підготовці здобувачів вищої освіти.

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні ролі технологій штучного інтелекту як педагогічного інструменту розвитку внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти та узагальненні практичного досвіду їх використання у освітньому процесі. Проаналізовано інтеграцію інтелектуальних сервісів у професійну підготовку студентів освітньо-професійної програми «Професійна освіта. Цифрові технології» у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

У результаті дослідження встановлено, що використання технологій штучного інтелекту сприяє персоналізації навчання, підвищенню інтерактивності освітнього середовища, розвитку творчого мислення та автономності студентів. Практичний досвід їх застосування підтверджує значний потенціал у формуванні внутрішньої мотивації до навчання та розвитку готовності студентів до використання інноваційних технологій у майбутній професійній діяльності.

У висновках зазначено, що технології штучного інтелекту виступають важливим чинником модернізації освітнього процесу у закладах вищої освіти та створюють нові можливості для розвитку внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти.

Ключові слова: штучний інтелект, внутрішня мотивація, професійна освіта, цифрові технології, освітній процес, персоналізація навчання, цифрове освітнє середовище.

Taras PASKA. THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES AS A FACTOR IN DEVELOPING THE INTRINSIC MOTIVATION OF FUTURE VOCATIONAL EDUCATION SPECIALISTS

This article explores the potential of artificial intelligence technologies as a factor in fostering intrinsic motivation among future vocational education specialists in the context of the digital transformation of education. The relevance of this topic stems from the need to enhance the effectiveness of vocational training for students, develop their cognitive engagement, foster their capacity for self-development, and prepare them to utilize innovative digital tools in their future teaching careers. In the context of the active digitalization of education, research into the potential of artificial intelligence technologies to stimulate the intrinsic motivation of students and increase their interest in vocational training takes on particular significance.

The aim of this study is to provide a theoretical justification and analysis of the potential for using artificial intelligence technologies as a factor in fostering intrinsic motivation among future vocational education specialists. The methodological basis of the study consists of general scientific methods of analysis, synthesis, comparison, and generalization of scientific approaches to the concepts of “intrinsic motivation” and “artificial intelligence technologies”, as well as a pedagogical analysis of the experience of using intelligent digital tools in the training of higher education students.

The scientific novelty of this study lies in substantiating the role of artificial intelligence technologies as a pedagogical tool for developing the intrinsic motivation of future vocational education specialists and in summarizing practical experience regarding their use in the educational process. The integration of intelligent services into the professional training of students in the educational and professional program “Vocational Education. Digital Technologies” at Vasyl Stefanyk Carpathian National University is analyzed.

The study found that the use of artificial intelligence technologies contributes to the personalization of learning, increases the interactivity of the educational environment, and fosters creative thinking and student autonomy. Practical experience with these technologies confirms their significant potential in fostering intrinsic motivation for learning and preparing students to use innovative technologies in their future professional careers.

The conclusions note that artificial intelligence technologies are a key factor in modernizing the educational process in higher education institutions and create new opportunities for fostering intrinsic motivation among future vocational education specialists.

Key words: artificial intelligence, intrinsic motivation, vocational education, digital technologies, educational process, personalized learning, digital learning environment.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується інтенсивною цифровою трансформацією всіх сфер життєдіяльності, зокрема й освіти. В умовах воєнного стану, соціально-економічної нестабільності та глобалізаційних викликів особливої актуальності набуває проблема підготовки конкурентоспроможних фахівців професійної освіти, здатних до саморозвитку, творчого мислення та ефектної професійної діяльності. Водночас спостерігається зниження рівня навчальної мотивації здобувачів освіти, що зумовлено як об'єктивними чинниками (стресові умови, дистанційне та змішане навчання, інформаційне перевантаження), так і суб'єктивними (втрата інтересу до традиційних форм навчання, недостатня індивідуалізація освітнього процесу). За таких умов особливого значення набуває формування внутрішньої мотивації як стійкого особистісного утворення, що забезпечує активну пізнавальну діяльність, самостійність і відповідальність майбутніх фахівців за результати власного навчання.

У цьому контексті актуалізується потреба у впровадженні інноваційних освітніх технологій, серед яких провідне місце займають технології штучного інтелекту. Використання інтелектуальних систем, адаптивних освітніх платформ, чат-ботів та генеративних інструментів відкриває нові можливості для персоналізації навчання, оперативного зворотного зв'язку, розвитку пізнавального інтересу та залучення здобувачів освіти до активної взаємодії з навчальним контентом. Водночас, попри значний потенціал технологій штучного інтелекту, питання їх впливу на формування саме внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти залишається недостатньо дослідженим. Це зумовлює необхідність теоретичного обґрунтування та практичного аналізу використання технологій штучного інтелекту як чинника розвитку внутрішньої мотивації в умовах сучасного цифрового освітнього середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема мотивації як ключового чинника освітньої діяльності особистості перебуває у центрі уваги численних психолого-педагогічних досліджень. Теоретичні засади мотивації, її сутність, структура та функції розкрито у працях таких науковців,

як А. Виговський, С. Виговська, О. Васюк, Т. Голубенко, І. Кипич, І. Крамаренко, А. Квятковська, О. Ковальова, В. Корнієнко, М. Левченко, А. Мельник, Н. Родінова, Н. Скрипник, С. Феденько, В. Шкраб'юк, А. Цапко та ін. У зазначених дослідженнях мотивація розглядається як складне, багатовимірне явище, що визначає спрямованість та активність особистості у процесі освітньої діяльності. Важливими для осмислення внутрішньої мотивації є також наукові підходи Л. Омельченко, яка обґрунтовує її процесуальний характер, та С. Максименка, який підкреслює роль особистісних смислів і самореалізації у структурі мотиваційної сфери.

Окремий напрям сучасних наукових досліджень пов'язаний із вивченням можливостей використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі та їхнього впливу на мотивацію здобувачів освіти. Значний внесок у дослідження потенціалу штучного інтелекту як інноваційного дидактичного інструменту здійснили О. Базлюк, Є. Гайович, Р. Жога, Т. Кузнецова, Ю. Кузнецов, Т. Лугова, В. Назаров, А. Озарчук, Г. Розлуцька, Л. Шарма, М. Шривастава. Важливими для нашого дослідження є також наукові положення І. Булах, В. Глушка, Л. Городянської, М. Кардаша, С. Максименка, В. Михайлець, Л. Омельченко, Є. Резвих, І. Свидрука, Є. Шакурова та ін., у яких розкрито вплив сучасних цифрових технологій, зокрема технологій штучного інтелекту, на формування внутрішньої мотивації, розвиток пізнавальної активності та підвищення ефективності освітньої діяльності здобувачів освіти.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та аналіз можливостей використання технологій штучного інтелекту як чинника розвитку внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти.

Виклад основного матеріалу. Стрімкий розвиток цифрових технологій у ХХІ столітті суттєво трансформує підходи до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. У контексті глобальної цифровізації суспільства важливого значення набуває впровадження інноваційних інструментів, що здатні підвищити ефективність професійної підготовки майбутніх фахівців, а також сприяти розвитку їхньої внутрішньої мотивації до навчання та професійного саморозвитку. Одним із таких інноваційних інструментів

виступають технології штучного інтелекту, які поступово інтегруються в освітній простір та змінюють характер взаємодії між викладачем і здобувачем освіти. У сучасних умовах особливої актуальності набуває дослідження впливу технологій штучного інтелекту на формування мотиваційної сфери студентів, зокрема майбутніх фахівців професійної освіти, для яких цифрові компетентності та здатність використовувати інноваційні технології стають важливими складниками професійної готовності.

У сучасних наукових дослідженнях інноваційні технології розглядаються як комплекс методів і засобів, що застосовуються в освітньому процесі з метою досягнення прогнозованих результатів. Вони характеризуються як процес прямої та опосередкованої взаємодії між здобувачами освіти та викладачами, що забезпечує реалізацію особистісно-орієнтованого підходу. У цьому контексті інформаційно-комунікаційні технології відіграють вагомий роль у формуванні професійної компетентності майбутніх педагогів, сприяючи інтеграції теоретичних знань і практичних навичок у процесі предметного навчання [10].

Інтенсивний розвиток цифрового освітнього середовища зумовлює необхідність активного використання сучасних технологічних рішень, які сприяють модернізації змісту освіти та підвищенню її якості. Одним із найбільш перспективних напрямів розвитку освітніх технологій є використання систем штучного інтелекту, які здатні забезпечувати аналіз великих обсягів інформації, адаптацію освітнього контенту до потреб здобувачів освіти та створення індивідуальних освітніх траєкторій. У цьому контексті важливо враховувати не лише технологічний потенціал штучного інтелекту, але й його вплив на психологічні та мотиваційні аспекти освітньої діяльності студентів.

Дослідники В. Глушко, Є. Шакуров, О. Арделян зазначають, що у XXI столітті технології штучного інтелекту істотно впливають як на організаційні моделі функціонування освітніх систем, так і на саму сутність освітнього процесу. Науковці підкреслюють, що використання інтелектуальних систем відкриває нові можливості для персоналізації навчання, оскільки такі системи здатні аналізувати освітні потреби здобувачів освіти, темп засвоєння матеріалу, виявляти прогалини у знаннях та відповідно адаптувати освітній контент. Завдяки цьому забезпечується більш гнучкий та індивідуалізований підхід до організації освітньої діяльності, що сприяє підвищенню її ефективності та пози-

тивно впливає на мотивацію студентів до навчання [1].

У цьому контексті персоналізація освітнього процесу виступає важливим чинником підвищення внутрішньої мотивації, адже врахування індивідуальних потреб і можливостей здобувачів освіти сприяє формуванню відчуття успішності, самостійності та залученості до навчальної діяльності. Таким чином, технології штучного інтелекту створюють передумови для переходу до індивідуалізованих освітніх траєкторій, що є надзвичайно важливим у підготовці майбутніх фахівців професійної освіти.

Важливим аспектом дослідження є уточнення сутності поняття «штучний інтелект». Автори монографії «Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні» (Київ, 2023) визначають його як «функцію штучної свідомості, яка представлена створеною та контрольованою нею системою алгоритмів, забезпечує самонавчання згідно з наявною інформацією, набутими знаннями, правилами, законами суспільства та своїм досвідом, створення на цій основі нових знань для виконання доручень людини, а також здатність проводити самодіагностику й обґрунтовувати прийняті нею рішення» [9, с. 62]. Зазначене визначення акцентує увагу на здатності систем штучного інтелекту до самонавчання, аналізу та прийняття рішень, що є принципово важливим для їх використання в освітньому процесі. Саме ці характеристики дозволяють інтегрувати такі технології у професійну підготовку майбутніх фахівців, створюючи умови для розвитку їхніх аналітичних, критичних та творчих здібностей.

У педагогічних дослідженнях поняття штучного інтелекту часто розглядається крізь призму його функціонального призначення у сфері освіти. Зокрема, дослідники Г. Розлуцька, Є. Гайович, В. Назаров визначають штучний інтелект як «системи, що можуть виконувати завдання, які зазвичай вимагають людської інтелектуальної діяльності, такі як розпізнавання мови, прийняття рішень та аналіз даних» [7, с. 204]. Це визначення підкреслює прикладний аспект використання штучного інтелекту, що особливо важливо у професійній освіті, де значна увага приділяється формуванню практичних навичок і вмінь.

З огляду на це, можна стверджувати, що технології штучного інтелекту виконують не лише допоміжну, але й трансформаційну функцію в освітньому процесі, змінюючи підходи до організації навчальної діяльності та взаємодії між учасниками освітнього

процесу. У контексті підготовки майбутніх фахівців професійної освіти використання технологій штучного інтелекту сприяє формуванню професійно важливих якостей, таких як критичне мислення, здатність до аналізу інформації, уміння приймати обґрунтовані рішення та адаптуватися до змінних умов професійної діяльності.

Не менш важливим аспектом дослідження є з'ясування сутності поняття «мотивація», оскільки саме мотиваційні механізми визначають активність здобувачів освіти у процесі професійної підготовки. У психологічній та педагогічній науці мотивація розглядається як складний багатокомпонентний процес, що визначає спрямованість та інтенсивність діяльності особистості. Дослідник І. Зайченко трактує мотивацію як «сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, що спонукають людей до діяльності і, які додають цій діяльності спрямованість, орієнтовану на досягнення певних цінностей» [3, с. 538]. У контексті підготовки майбутніх фахівців професійної освіти мотивація виступає ключовим чинником ефективності їхньої навчально-професійної діяльності.

Важливим для нашого дослідження є розмежування різних видів мотивації, оскільки саме характер мотиваційних чинників значною мірою визначає ефективність освітньої діяльності здобувачів освіти. Дослідниця Л. Омельченко у своїх наукових працях виокремлює два основні види мотивації: зовнішню та внутрішню. Науковиця зазначає, що зовнішня мотивація пов'язана з детермінацією поведінки фізіологічними потребами або стимуляцією з боку зовнішнього середовища. Натомість внутрішня мотивація, яку дослідниця визначає як процесуальну, зумовлюється чинниками, що не пов'язані безпосередньо із впливом середовища або фізіологічними потребами. Внутрішньо мотивована діяльність здійснюється заради самого процесу діяльності, оскільки її зміст викликає інтерес і задоволення [5]. Такий підхід дозволяє розглядати внутрішню мотивацію як більш стійкий і ефективний чинник професійного розвитку особистості.

Особливої уваги заслуговує позиція С. Максименка, який вважає, що внутрішня мотивація є процесом, у якому важливу роль відіграють індивідуальні переконання, прагнення до самореалізації та усвідомлення значущості професійної діяльності. Вона відображає глибоку внутрішню залученість особистості та її відповідальність за результати власної діяльності [4].

З огляду на це, внутрішня мотивація є визначальним чинником успішної професійної підготовки майбутніх фахівців професійної освіти, оскільки саме вона забезпечує стійкий інтерес до навчання, готовність до подолання труднощів та прагнення до самовдосконалення. У сучасних умовах розвитку професійної освіти особливої актуальності набуває пошук ефективних засобів формування внутрішньої мотивації, серед яких важливе місце займають технології штучного інтелекту.

Дослідники Є. Резвих та І. Булах розглядають внутрішню мотивацію як один із ключових елементів мотиваційної структури особистості, який безпосередньо впливає на ефективність виконання професійних обов'язків і сприяє процесу самореалізації у професійній сфері. Науковці підкреслюють, що внутрішня мотивація має динамічний характер та формується протягом життя під впливом особистих переконань, життєвого досвіду, професійного середовища і соціальних факторів. Вона сприяє високому рівню залученості до діяльності, формуванню ініціативності, готовності долати труднощі та прагненню до постійного професійного вдосконалення [6].

З урахуванням викладеного можна стверджувати, що формування внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти потребує створення відповідних педагогічних умов, серед яких особливе місце займає використання сучасних цифрових технологій, зокрема технологій штучного інтелекту, здатних активізувати пізнавальну діяльність і підвищити зацікавленість студентів у навчанні.

У цьому контексті заслуговує на увагу наукова позиція Л. Городянської, яка наголошує на важливості поєднання мотиваційних стратегій та можливостей технологій штучного інтелекту у процесі навчання. Дослідниця зазначає, що «синергія мотиваційних стратегій та інструментів ШІ проявляється у взаємному підсиленні їх впливу: мотиваційні стратегії формують внутрішню готовність особистості до творчості, тоді як технології штучного інтелекту надають студентам потужні інструменти для її реалізації. Застосування ШІ безпосередньо стимулює інтерес студентів, забезпечує можливість експериментувати без ризику реальних втрат і розширює межі для креативного наукового пошуку молоді» [2, с. 40]. Зазначене положення дозволяє стверджувати, що використання технологій штучного інтелекту сприяє не лише підвищенню ефективності освітнього процесу, але й активізації внутрішніх ресур-

сів особистості, формуючи стійкий інтерес до пізнання та саморозвитку. Особливо це важливо у підготовці майбутніх фахівців професійної освіти, для яких креативність, ініціативність та здатність до самостійного прийняття рішень є ключовими професійними якостями.

Крім того, важливим аспектом впливу штучного інтелекту на мотиваційну сферу є автоматизація рутинних завдань, що дозволяє зосередитися на більш складних і творчих видах діяльності. Як зазначають І. Свидрук та М. Кардаш, «впровадження штучного інтелекту здатне позитивно впливати на мотивацію праці через автоматизацію рутинних завдань, що звільняє від монотонної роботи та дозволяє більше уваги приділяти творчим та високорівневим завданням» [8, с. 52]. У контексті підготовки майбутніх фахівців професійної освіти це означає можливість переорієнтації освітнього процесу з виконання стандартних завдань на розвиток критичного мислення, креативності та професійної рефлексії, що, у свою чергу, сприяє формуванню стійкої внутрішньої мотивації до професійної діяльності.

У підготовці майбутніх фахівців професійної освіти використання технологій штучного інтелекту може реалізовуватися у різних формах: застосування інтелектуальних освітніх платформ, використання чат-ботів для консультаційної підтримки студентів, створення адаптивних навчальних середовищ, а також використання систем автоматичного аналізу освітніх результатів. Такі інструменти дозволяють створити більш інтерактивне освітнє середовище, яке сприяє активному залученню студентів до освітньої діяльності та формує позитивне ставлення до навчання.

Важливим наслідком використання технологій штучного інтелекту є також формування у майбутніх фахівців професійної освіти готовності до використання цифрових інновацій у власній педагогічній практиці. Ознайомлення з можливостями інтелектуальних технологій під час навчання у закладах вищої освіти сприяє формуванню у студентів розуміння потенціалу таких інструментів у професійній діяльності та стимулює прагнення до їх подальшого використання у процесі викладання. Це, у свою чергу, сприяє підвищенню якості підготовки педагогічних кадрів та забезпечує відповідність освітньої системи сучасним вимогам цифрового суспільства.

У процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Професійна освіта. Цифрові тех-

нології» освітнього рівня бакалавр педагогічного факультету у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (КНУВС) активно впроваджуються сучасні цифрові інструменти та технології штучного інтелекту, що сприяють розвитку професійних компетентностей студентів, формуванню їхньої цифрової культури, а також підвищенню внутрішньої мотивації до навчання та професійного саморозвитку. Особливо результативним є використання технологій штучного інтелекту під час вивчення таких навчальних дисциплін, як «Мотиваційні стратегії навчання», «Сучасні освітні технології», «Основи професійного навчання». Зазначені дисципліни мають практикоорієнтований характер і спрямовані на формування у студентів умінь інтегрувати інноваційні цифрові інструменти в освітній процес закладів професійної освіти.

Під час опанування навчальної дисципліни «Мотиваційні стратегії навчання» студенти активно використовують інструменти штучного інтелекту для аналізу факторів, що впливають на формування навчальної мотивації здобувачів освіти. У межах виконання практичних завдань та підсумкових проєктів здобувачі освіти застосовують різні інтелектуальні цифрові сервіси, зокрема ChatGPT, Gemini, Copilot, Claude, Perplexity AI, які допомагають моделювати педагогічні ситуації, створювати сценарії мотиваційних занять, формувати дидактичні матеріали та аналізувати психологічні аспекти мотиваційної діяльності студентів. Використання зазначених інструментів дозволяє студентам проводити порівняльний аналіз різних мотиваційних стратегій, прогнозувати результати їх застосування у професійній освіті та формувати власні педагогічні підходи до стимулювання пізнавальної активності здобувачів освіти.

У рамках підсумкового проєкту з дисципліни «Мотиваційні стратегії навчання» студенти розробляють інноваційні педагогічні проєкти, спрямовані на використання технологій штучного інтелекту для розвитку внутрішньої мотивації здобувачів освіти. Серед прикладів таких проєктів можна виокремити: «Інтелектуальний цифровий помічник як інструмент підтримки навчальної мотивації студентів закладів професійної освіти», «Використання генеративних моделей штучного інтелекту для формування мотиваційного освітнього середовища», «Цифрові мотиваційні стратегії у підготовці майбутніх фахівців технічних спеціальностей», «Інтерактивні цифрові середовища як засіб підви-

щення мотивації до професійного навчання» та ін. У процесі реалізації таких проєктів студенти створюють інтерактивні сценарії мотиваційних занять, цифрові кейси, педагогічні симуляції та аналітичні матеріали, що дозволяє їм не лише засвоювати теоретичні знання, але й застосовувати їх у практичній діяльності.

Водночас значний потенціал для розвитку внутрішньої мотивації студентів має використання технологій штучного інтелекту під час вивчення навчальної дисципліни «Сучасні освітні технології». У межах цієї дисципліни студенти опановують різноманітні цифрові інструменти, що дозволяють створювати інтерактивні освітні ресурси, цифрові навчальні матеріали, мультимедійні освітні продукти та адаптивні освітні середовища. Зокрема, активно використовуються такі платформи та сервіси, як Canva AI, Gamma AI, Synthesia, Pictory AI, Midjourney, DALL·E, Runway ML, які дають змогу створювати візуальні освітні матеріали, відеолекції, навчальні інфографіки, інтерактивні презентації, цифрові освітні постери та навчальні відеоролики.

У рамках виконання підсумкових проєктів з дисципліни «Сучасні освітні технології» студенти розробляють комплексні цифрові освітні продукти, які інтегрують можливості штучного інтелекту у професійну підготовку майбутніх фахівців. Зокрема, серед тем студентських проєктів можна виокремити такі: «Створення адаптивної цифрової освітньої платформи для професійної підготовки майбутніх фахівців», «Інтелектуальні освітні системи як засіб індивідуалізації освітнього процесу», «Використання штучного інтелекту для розробки інтерактивних навчальних відео у професійній освіті» та ін. Під час виконання таких проєктів студенти не лише створюють цифрові освітні ресурси, але й проводять аналіз їхнього впливу на мотивацію здобувачів освіти, визначають переваги використання інтелектуальних технологій у педагогічній діяльності та формують власні методичні рекомендації щодо їх інтеграції в освітній процес.

Особливу роль у формуванні професійної мотивації майбутніх фахівців відіграє навчальна дисципліна «Основи професійного навчання», у межах якої студенти досліджують сучасні підходи до організації освітнього процесу у закладах професійної освіти. Використання технологій штучного інтелекту під час опанування цієї дисципліни сприяє формуванню у студентів навичок проєктування освітнього процесу, розробки сучасних

дидактичних матеріалів та моделювання професійних ситуацій. Зокрема, студенти використовують інтелектуальні цифрові інструменти для створення педагогічних кейсів, аналізу освітніх проблем, розробки сценаріїв уроків виробничого навчання та моделювання професійно орієнтованих ситуацій.

У рамках підсумкових проєктів з дисципліни «Основи професійного навчання» студенти розробляють педагогічні проєкти, спрямовані на інтеграцію технологій штучного інтелекту у підготовку майбутніх кваліфікованих робітників. Серед прикладів таких проєктів варто виокремити: «Штучний інтелект як інструмент підтримки професійного навчання у закладах професійної освіти», «Цифрові освітні симуляції на основі штучного інтелекту для підготовки майбутніх фахівців», «Використання чат-ботів штучного інтелекту для супроводу освітньої діяльності студентів» та ін. Реалізація таких проєктів дозволяє студентам не лише поглибити свої теоретичні знання, але й сформувані практичні навички використання інноваційних технологій у професійній діяльності.

Важливою складовою використання технологій штучного інтелекту у підготовці майбутніх фахівців професійної освіти є застосування інтерактивних платформ для організації спільної діяльності студентів. У процесі виконання колективних проєктів активно використовуються такі сервіси, як GoogleWorkspaceforEducation, Notion AI, Miro AI, Padlet, FigJam, Trello, які забезпечують можливість організації командної роботи, спільного редагування документів, планування освітніх проєктів та візуалізації результатів дослідницької діяльності. Завдяки використанню таких інструментів студенти набувають досвіду організації професійної комунікації в цифровому середовищі, що сприяє розвитку їхньої професійної мобільності та готовності до роботи у сучасному інформаційному суспільстві.

Таким чином, практичний досвід використання технологій штучного інтелекту у процесі підготовки студентів освітньо-професійної програми «Професійна освіта. Цифрові технології» у КНУВС засвідчує значний потенціал таких технологій для розвитку внутрішньої мотивації майбутніх фахівців. Інтеграція інтелектуальних цифрових інструментів у освітній процес сприяє підвищенню зацікавленості студентів у навчанні, стимулює їхню пізнавальну активність, розвиває творчі здібності та формує готовність до використання інноваційних технологій у майбутній професійній діяльності.

Висновки. Узагальнення результатів проведеного дослідження дає підстави стверджувати, що технології штучного інтелекту виступають важливим чинником розвитку внутрішньої мотивації майбутніх фахівців професійної освіти. Теоретичний аналіз засвідчив, що в умовах цифровізації освіти інтелектуальні технології трансформують освітній процес, забезпечуючи його персоналізацію, адаптивність та інтерактивність, що, у свою чергу, позитивно впливає на мотиваційну сферу здобувачів освіти. Встановлено, що внутрішня мотивація як стійка характеристика особистості формується під впливом як психолого-педагогічних чинників, так і сучасного цифрового освітнього середовища, у якому технології штучного інтелекту відіграють ключову роль. Практичний досвід підготовки студентів освітньо-професійної програми «Професійна освіта. Цифрові технології» у КНУВС підтвердив ефективність інтеграції інструментів штучного інтелекту у освітній процес, зокрема у межах дисциплін «Мотиваційні стратегії навчання», «Сучасні освітні технології», «Основи про-

фесійного навчання». Використання інтелектуальних цифрових сервісів, реалізація проєктної діяльності, створення адаптивних освітніх продуктів та моделювання професійних ситуацій сприяють підвищенню пізнавальної активності студентів, розвитку їхньої автономності, креативності та професійної рефлексії, що в комплексі забезпечує формування стійкої внутрішньої мотивації до навчання та майбутньої професійної діяльності.

Перспективи подальших наукових розвідок у цьому напрямі полягають у поглибленому дослідженні педагогічних умов ефективного використання технологій штучного інтелекту у підготовці майбутніх фахівців професійної освіти, а також у розробленні методичних моделей інтеграції інтелектуальних цифрових інструментів у освітній процес закладів вищої освіти. Важливим напрямом подальших досліджень є також емпіричне вивчення впливу різних типів систем штучного інтелекту на мотиваційну сферу здобувачів освіти, рівень їхньої пізнавальної активності, академічної успішності та професійної готовності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Глушко В., Шакуров Є., Арделян О. Педагогічна трансформація в цифрову епоху: вплив штучного інтелекту на формування критичного мислення та зміну ролі викладача. *Академічні візії*. 2025. № 43. С. 1–10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15427898>
2. Городянська Л. Синергія мотиваційних стратегій і технологій штучного інтелекту у формуванні креативних здібностей майбутніх управлінців. *Вісник Полтавського державного аграрного університету. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2025. № 4. С. 38–41. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdau.pma.2025.4.6>
3. Зайченко І. Теорія і методика професійного навчання: навч. посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 580 с.
4. Максименко С. Генеза здійснення особистості. К.: Видавництво ТОВ “КММ”, 2006. 240 с.
5. Омельченко Л. Внутрішня мотивація педагогічної діяльності: сутність та чинники. *Наука і освіта*. 2014. № 7. С. 128–130.
6. Резвих Є., Булах І. Мотивація професійної діяльності дорослих. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. 2022. № 17(62). С. 96–108. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2022.17\(62\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2022.17(62).09)
7. Розлуцька Г., Гайович Є., Назаров В. Штучний інтелект як інноваційний дидактичний засіб. *Інноваційна педагогіка*. 2023. № 63. Т. 2. С. 203–206. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/63.2.41>
8. Свидрук І., Кардаш М. Вплив штучного інтелекту на мотивацію праці. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2024. № 78. С. 49–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-78-07>
9. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні: монографія / За заг. ред. А. Шевченка. Київ: ІПШ, 2023. 305 с.
10. Tovkanets O., Popova L., Ivanytska N., Kmit O. & Paska T. Innovative technologies in the development of teachers' professional competence. *RevistaEduweb*. 2024. No. 18(4). pp. 49–67. DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2024.18.04.4>

Дата першого надходження статті до видання: 31.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.05.2026